

Time: 2 Hrs.

Marks: 60

1. All question are compulsory.
2. Figures to the right indicate full marks.
3. Write relevant case laws wherever necessary

Q.1 Answer in not more than two sentences (Any six)

12 marks

- a) What is the meaning of prison and lockup?
- b) What do you mean by atavism?
- c) What do you mean by hedonistic and egoistic approach to criminal behavior?
- d) State the scope of Criminology.
- e) What is the cause of crime according to the pre classical school?
- f) What are the characteristics of pseudo criminals?
- g) What kinds of punishment are given under IPC 1860?
- h) What is Probation?
- i) What do you mean by Organized Crime?
- j) What is Victimology?

Q.2 Write short notes (Any two)

12 marks

- a) Neo classical school of Criminology
- b) Preventive theory of Punishment
- c) Criminality in prisons
- d) Habitual Criminals

Q.3 Solve any two of the following

12 marks

1. An executive is caught in possession of reasonable quantity of drugs.
  - a. Can he be arrested without a warrant? Give reasons.
  - b. Which court has cognizance in such matters?
2. A young soldier about 21 years who was neither intelligent nor vicious but was subject to epileptic fits. During fits he attacked and killed eight comrades and then fell into deep sleep of 12 hours and when awoke he forgot everything.
  - a. Which theory studied the case? How are criminals classified?
  - b. What are the causes of crime according to this theory?
3. A boy of twelve years was a co accused in gang rape and murder.
  - a. Explain the act under which he will be tried.
  - b. State the remedies provided under the act.
4. Two persons were sentenced to life imprisonment and are well behaved.
  - a. Can they be sent to open prison?
  - b. State the Advantages and disadvantages of open prison.

Q.4 Answer any two of the following

24 marks

- a). Explain the Sociological Theory
- b) Write an essay on "Media and Crime".
- c) Discuss the Indian Prison System with special emphasis on Reform.
- d) Should Capital Punishment be abolished?

(मराठी रुपांतर)

वेळ २ तास

एकूण गुण ६०

सूचना: १. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत

२. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवतात

३. आवश्यक तेथे संबंधित केस कायदे लिहा

प्र. १ प्रत्येकी ६ पैकी १० मध्ये एक किंवा दोन वाक्यात उत्तर द्या.

(१२ गुण)

- अ) तुरुंग आणि लॉकअपचा अर्थ काय आहे?
- ब) अटॉविझम म्हणजे काय?
- क) गुन्हेगारी वर्तनासाठी हेडोनिस्टिक आणि अहंकारी दृष्टिकोन म्हणजे काय?
- ड) गुन्हा व गुन्हेगार शास्त्राची व्याप्ती सांगा.
- इ) प्री क्लासिकल स्कूलनुसार गुन्हाचे कारण काय आहे?
- फ) छद्म गुन्हेगारांची वैशिष्ट्ये कोणती आहेत?
- ग) आयपीसी १८६० अंतर्गत कोणत्या प्रकारची शिक्षा दिली जाते?
- ह) प्रोबेशन म्हणजे काय?
- य) संघटित गुन्हेगारी म्हणजे काय?
- ज) व्हिक्टिमोलॉजी म्हणजे काय?

प्र. २ लघु नोट्स (कोणत्याही २)

(१२ गुण)

- अ) गुन्हा व गुन्हेगार शास्त्राचे निओ क्लासिकल स्कूल
- ब) शिक्षेचा प्रतिबंधात्मक सिद्धांत
- क) तुरुंगातील गुन्हेगारी
- ड) सवयीचे गुन्हेगार

प्र. ३ परिस्थितीजन्य समस्यांची उत्तरे द्या (कोणत्याही २)

(१२ गुण)

१) एक कार्यकारी अधिकारी वाजवी प्रमाणात अमली पदार्थ ताब्यात घेताना पकडला जातो.

- अ) त्याला वॉरंटशिवाय अटक करता येईल का? कारणे द्या.
- ब) अशा प्रकरणांमध्ये कोणत्या न्यायालयाची दखल आहे?

२) सुमारे २१ वर्षांचा एक तरुण सैनिक जो हुशार किंवा लबाडपण नव्हता परंतु फिट्सच्या/मिरगीच्या आजाराच्या अधीन होता. फिट्सच्या वेळी त्याने आठ कॉन्फ्रेड्सवर हल्ला करून त्यांना ठार मारले आणि १२ तासांच्या गाढ झोपेनंतर जेव्हा जाग आली तेव्हा तो सर्वकाही विसरला होता.

- अ) कोणत्या सिद्धांताने केसचा अभ्यास केला? गुन्हेगारांचे वर्गीकरण कसे केले जाते?
- ब) या सिद्धांतानुसार गुन्हेगारीची कारणे कोणती?

३) बारा वर्षांचा एक मुलगा सामूहिक बलात्कार आणि हत्या प्रकरणात सहआरोपी होता.

- अ) त्याच्यावर कोणत्या कायदानुसार खटला चालवला जाईल हे स्पष्ट करा.
- ब) अधिनियमांतर्गत दिलेले उपाय सांगा.

४) दोन व्यक्तींना जन्मठेपेची शिक्षा ठोठावण्यात आली आणि त्यांची वर्तणूक चांगली आहे.

- अ) त्यांना खुल्या तुरुंगात पाठवता येईल का?
- ब) खुल्या कारागृहाचे फायदे आणि तोटे सांगा.

प्र. ४ खालील प्रश्नांची उत्तरे द्या (कोणतेही २).

(२४ गुण)

- अ) समाजशास्त्रीय सिद्धांत स्पष्ट करा.
- ब) " माध्यमे/मीडिया आणि गुन्हे" या विषयावर एक निबंध लिहा.
- क) सुधारणा सिद्धांतावर विशेष भर देत भारतीय तुरुंग व्यवस्थेची चर्चा करा.
- ड) फाशीची शिक्षा रद्द करावी का?

munotes.in